

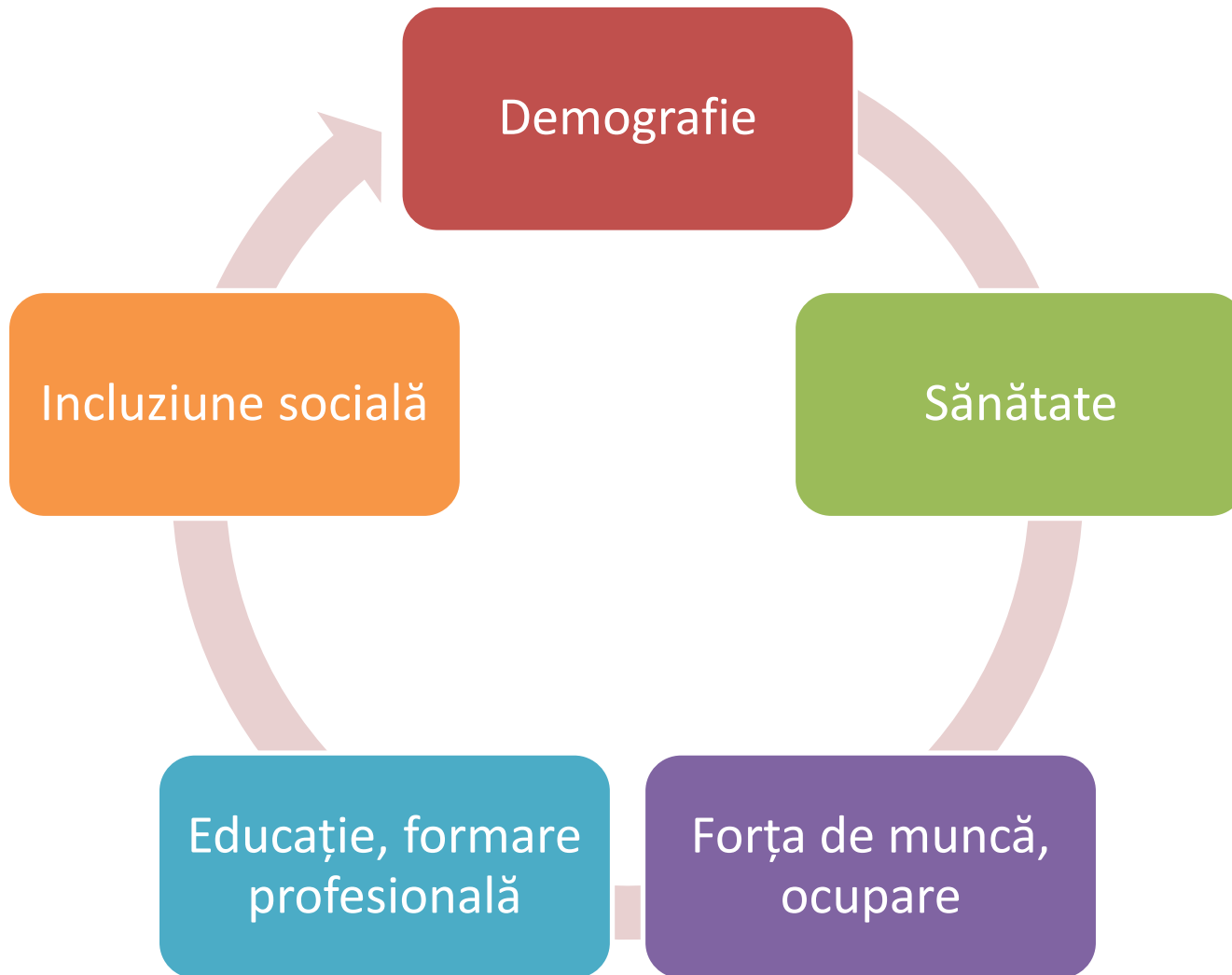
Planul de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027

DS 3 Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate

Alba Iulia, 27 februarie 2020

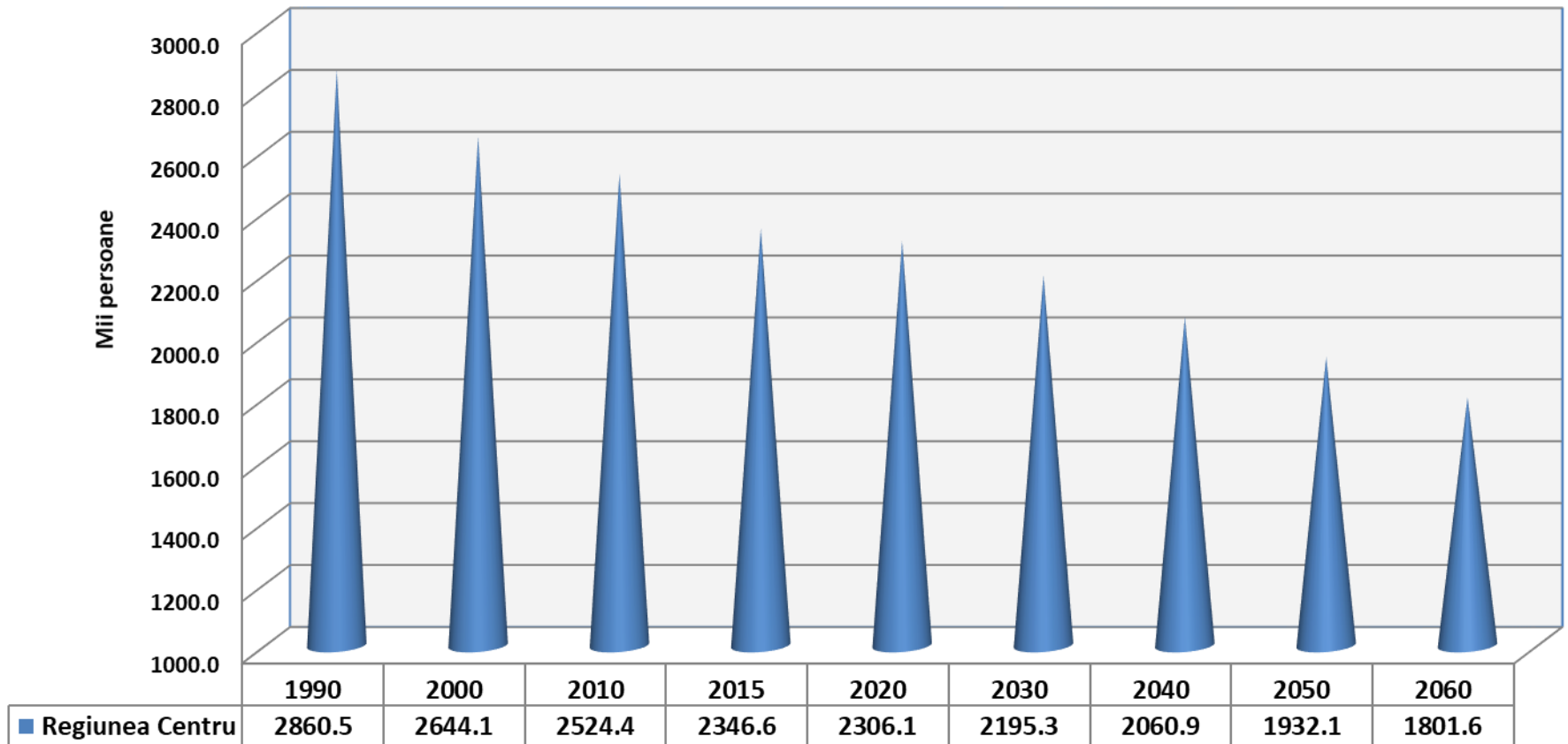
Subdomenii tematice

Provocări demografice

- Declin demografic accentuat (nr. populației s-a redus cu 19,4% între 1990 și 2020)
- Previziuni demografice puțin încurajatoare (scăderea nr. populației cu 21,9% între 2020 și 2060)

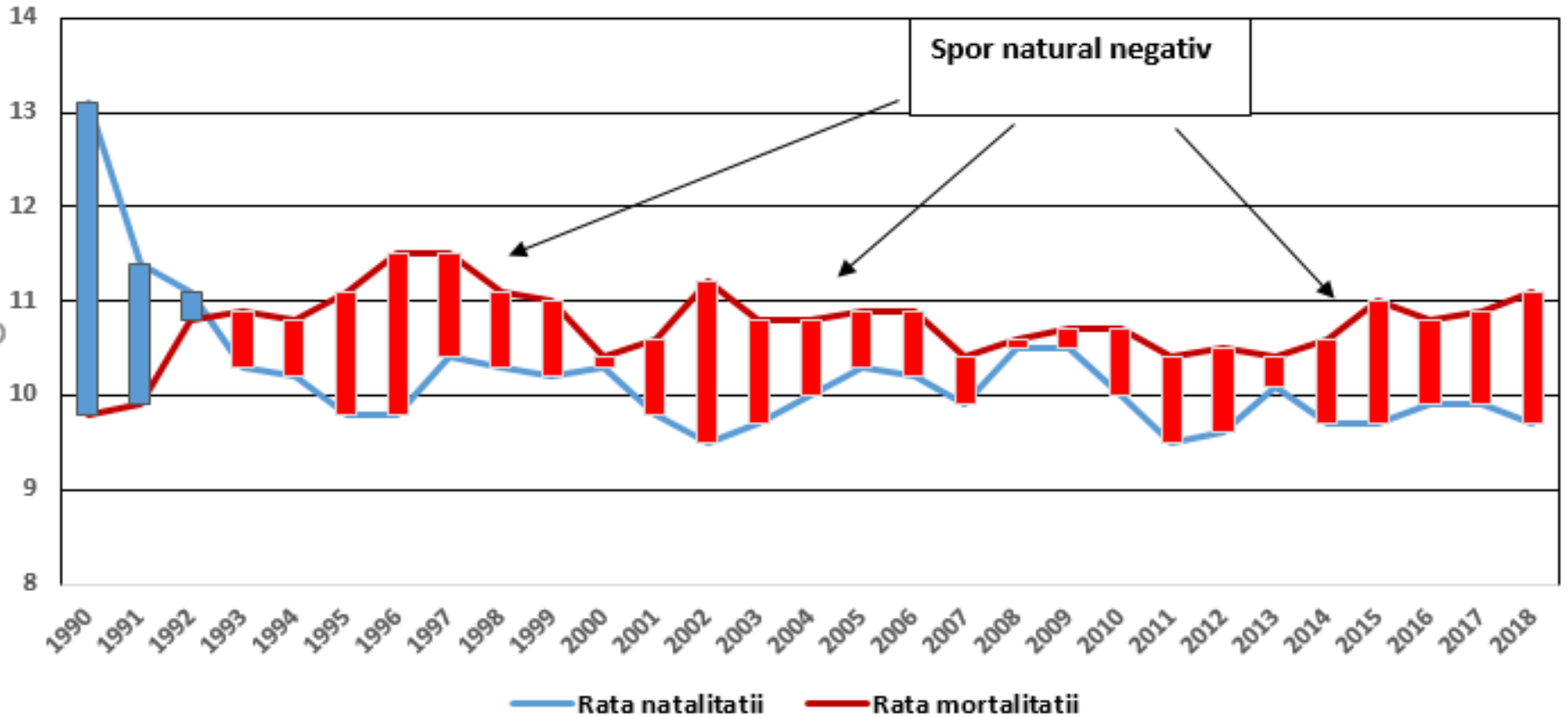
Evoluția numărului populației Regiunii Centru și prognoza acesteia la orizonturile anilor 2020, 2030, 2040, 2050 și 2060

Provocări demografice

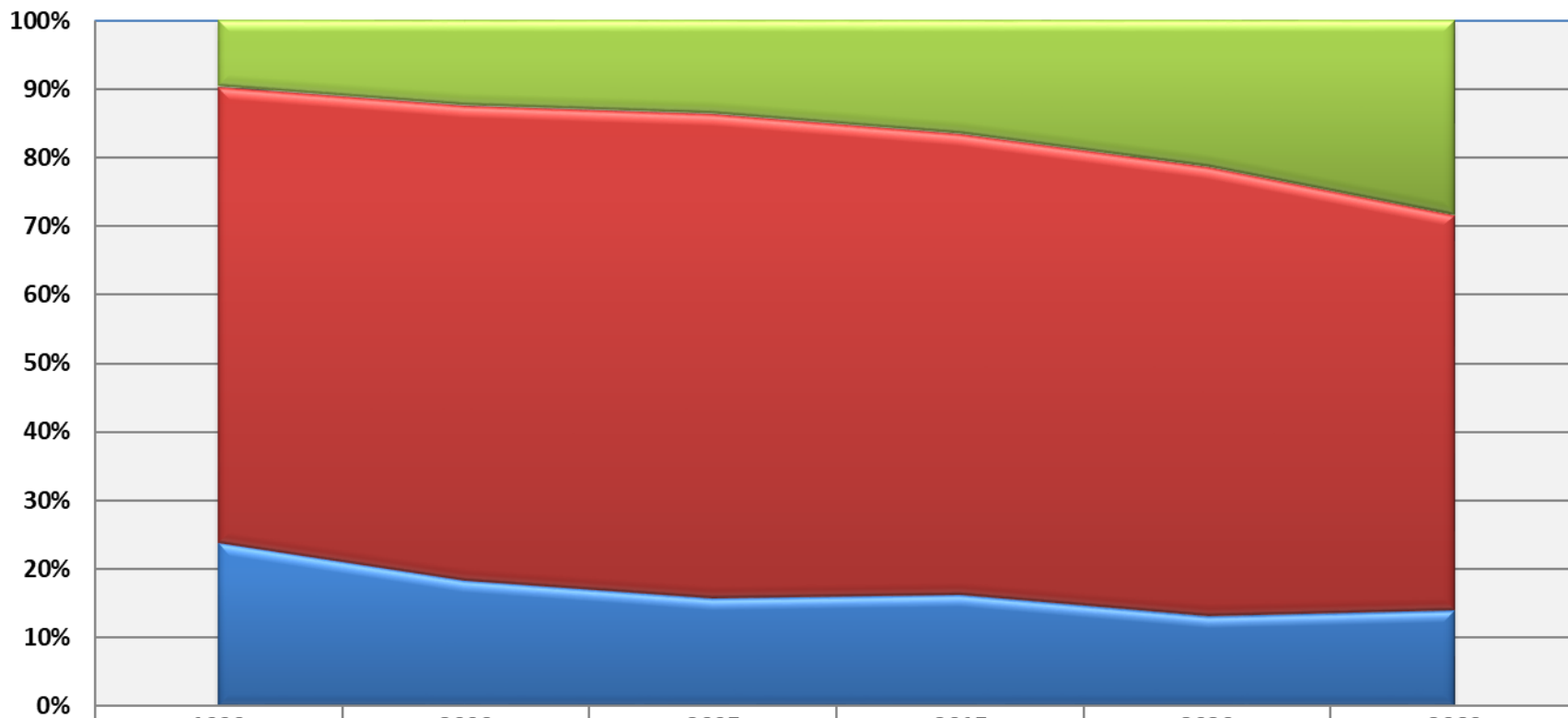
- Scăderea accentuată a natalității de la 13,1‰ în 1990 la 9,7‰ în 2018
- Spor natural negativ de-a lungul intervalului 1993-2018

Miscarea naturala a populatiei Regiunii Centru in perioada 1990-2018 (‰)

Evoluție nefavorabilă a structurii pe grupe de vârste

Evoluția structurii pe grupe de vârstă a populației din Regiunea Centru

■ 65 de ai și peste

■ 15-64 ani

■ 0-14 ani

1990

2000

2005

2015

2030

2060

9.7

12.4

13.7

16.5

21.4

28.3

66.5

69.4

70.6

67.2

65.5

57.7

23.8

18.2

15.7

16.2

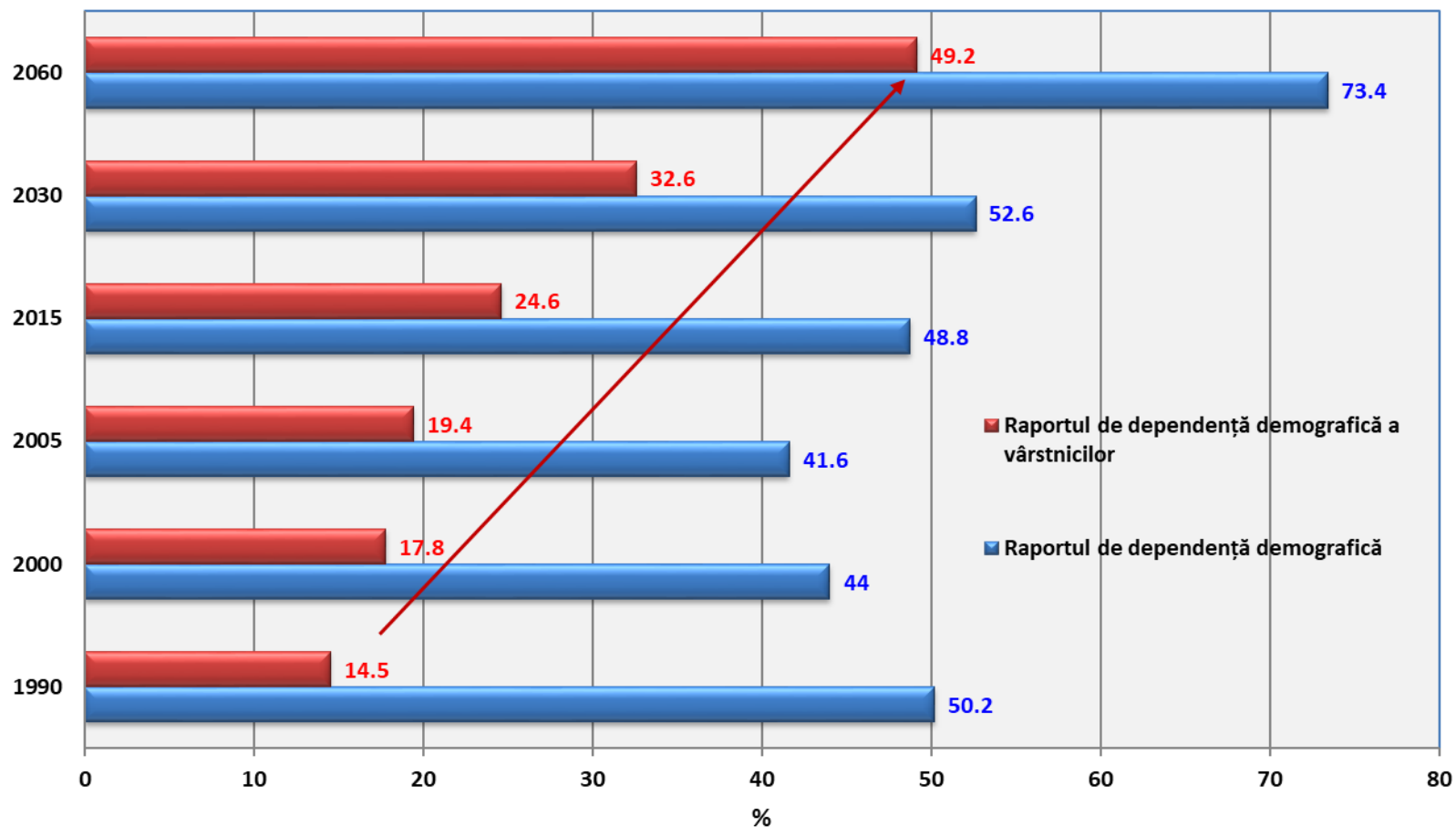
13.1

14.0

- Ponderea vârstnicilor crește de la 9,7% în 1990 la 16,5% în 2015 și la 28,3% în 2060
- Ponderea tinerilor se reduce de la 23,8% în 1990 la 16,2% în 2015 și la 14% în 2060

Evoluții nefavorabile ale raportului de dependență demografică

Evoluția raportului general de dependență demografică și a celui de dependență demografică a vârstnicilor la nivelul Regiunii Centru în perioada 1990-2060

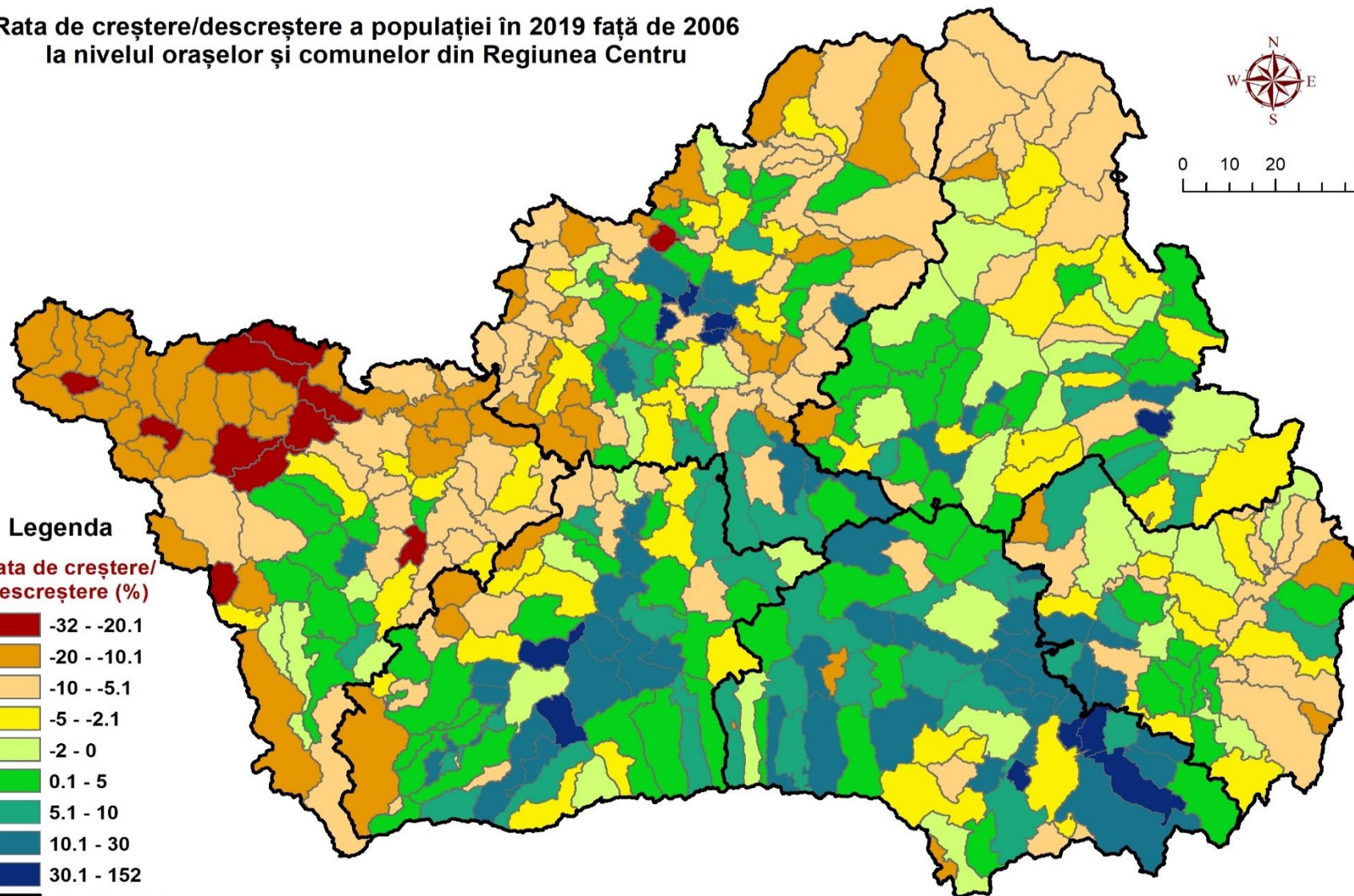

Disparități demografice intra-regionale

Rata de creștere/descreștere a populației în 2019 față de 2006
la nivelul orașelor și comunelor din Regiunea Centru

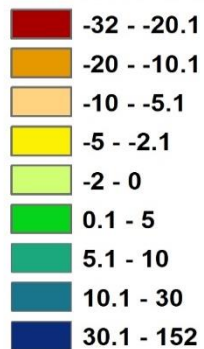

0 10 20 40 Km

Legenda

Rata de creștere/
descreștere (%)

- limită județ

Principalele provocări ale pieței muncii regionale

- ❑ Declin demografic, în special la grupa de vârstă 20-64 ani
- ❑ Menținerea unei rate scăzute de ocupare a populației în vârstă de muncă comparativ cu media europeană (**63,9% vs. 73,1% în anul 2018, pentru grupa de vârstă 20-64 ani, locul 265 din 328 regiuni europene comparate**)
- ❑ Menținerea unei rate scăzute de ocupare a populației în vârstă de muncă din mediul rural (**64,8%, în anul 2018, pentru grupa de vârstă 25-54 ani**)
- ❑ Nivelul educațional scăzut la grupurile dezavantajate social și creșterea abandonului școlar (**21,1% în 2017 la nivelul Regiunii Centru față de media europeană de 10,6%**)
- ❑ Pondere scăzută a persoanelor cu studii superioare (**17,9% la nivelul Regiunii Centru, comparativ cu 31,5% la nivelul UE 28**)
- ❑ Deficit de competențe și/sau personal calificat, mai ales în sectoarele cu dezvoltare rapidă și în sectoarele economice emergente/ocupațiile noi ca urmare a necorelării între oferta educațională cu nevoile de pe piața muncii
- ❑ Mobilitatea scăzută pe piața internă a muncii și participarea scăzută a forței de muncă la programe de formare continuă

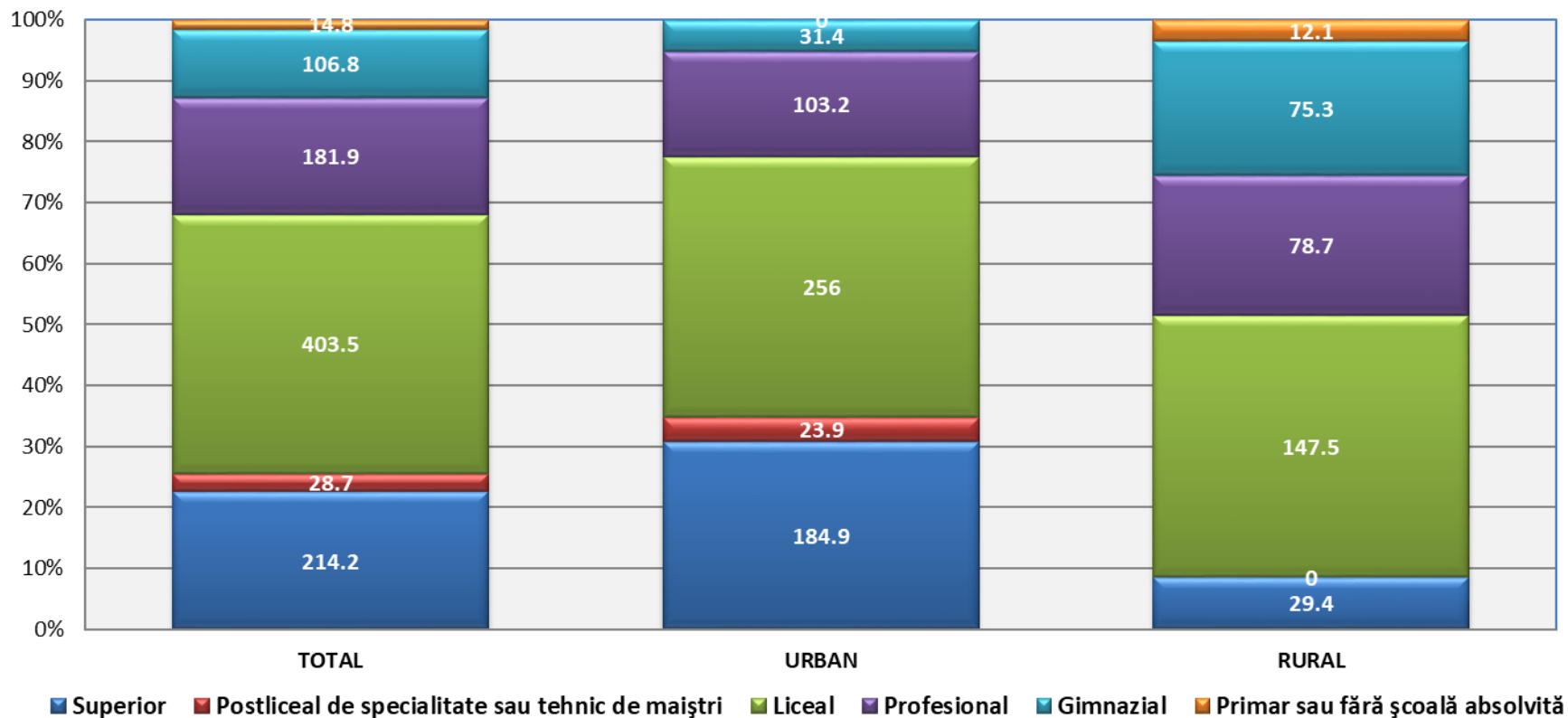
Evoluția indicatorilor ocupării în Regiunea Centru, pe medii rezidențiale

Anul	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Resursele de muncă (mii persoane)											
Total	1611.2	1652.8	1669.4	1667.4	1662.9	1657.1	1490.9	1480	1490.1	1476.1	1453.9
Rata de activitate a populației în vârstă de muncă (15-64 ani, %)											
Total	64.7	61,0	60.4	59.3	59.3	60	60.4	61.2	61.6	63.4	61.6
Urban	62.6	62.8	63.9	64	64.4	64.7	65.0	65.5	65.9	68.1	67.0
Rural	68.2	57.7	55.1	52.1	51.7	52.9	53.4	55	55.3	56.8	54.0
Rata de ocupare a populației în vârstă de muncă (15-64 ani, %)											
Total	59.8	55.8	54.1	52.8	53.6	54.2	54.8	56.7	58.4	60.8	59.0
Urban	56.1	57.6	56.7	56.6	58.1	58.6	59	61.3	63.1	65.9	65.0
Rural	66	52.6	50.1	47.1	46.8	47.7	48.4	50.0	51.6	53.5	50.6
Rata șomajului BIM (%)											
Total	7.0	8.3	10.3	10.8	9.5	9.5	9.2	7.4	5.2	4.2	4.2
Urban	10.2	8.2	11.2	11.6	9.7	9.5	9.3	6.4	4.2	3.3	3.0
Rural	2.8	8.6	8.9	9.3	9.1	9.6	9.1	9.1	6.7	5.7	6.3

Tendențe observate

- Reducerea resurselor de muncă
 - Creșterea ratei de activitate (până în 2017)
 - Creșterea ratei de ocupare (până în 2017)
 - Reducerea șomajului (după 2013)

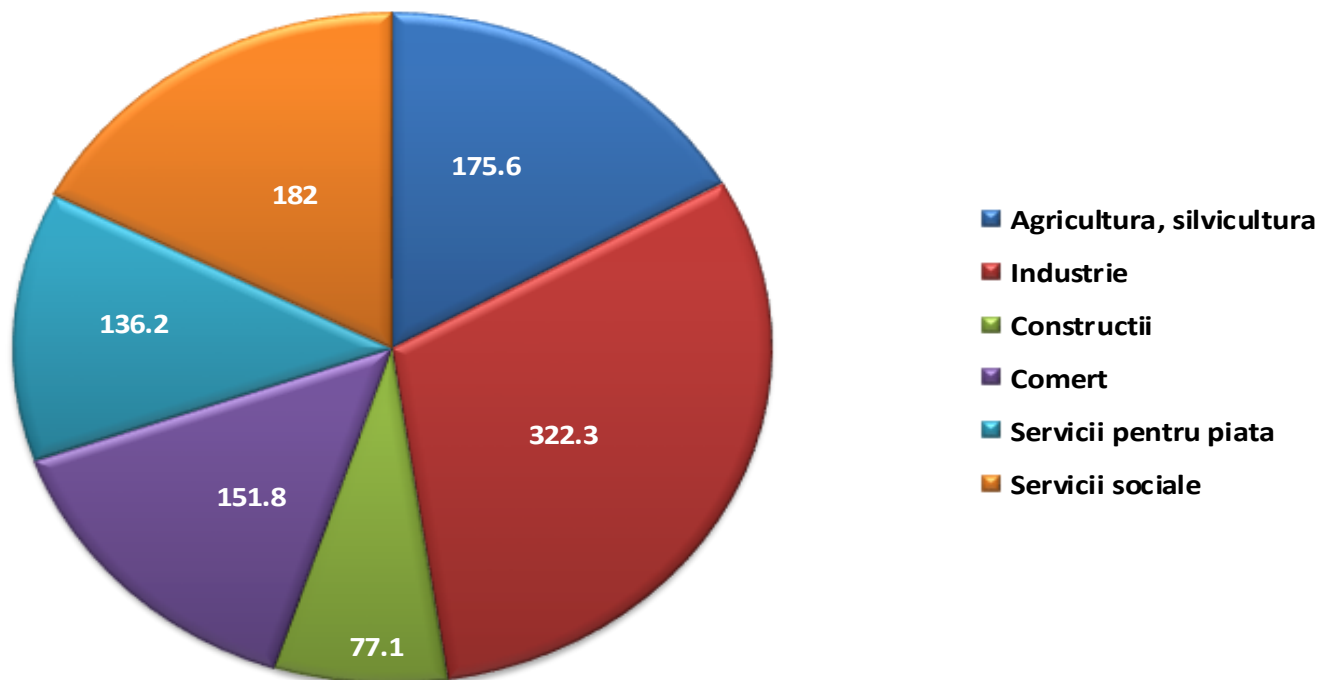
Structura populației ocupate din Regiunea Centru pe medii rezidențiale și nivele de instruire

Ponderea populației ocupate cu studii superioare (date Eurostat, 2018)

- ☐ România: 20,5%
- ☐ Regiunea Centru: 23,2%
- ☐ Uniunea Europeană: 35%

Populația ocupată din Regiunea Centru, pe principalele activități ale economiei naționale, în anul 2017 (mii persoane)

Structura ocupării la nivelul Regiunii Centru: agricultura 16,8%, industria 31,9%, construcțiile 7,4%, comerțul 14,5%, serviciile pentru piață 13%, serviciile sociale 17,7%

Structura ocupării la nivelul României: agricultura 20,8%, industria 23,5%, construcțiile 8,3%, comerțul 14,6%, serviciile pentru piață 14,3%, serviciile sociale 18,5%

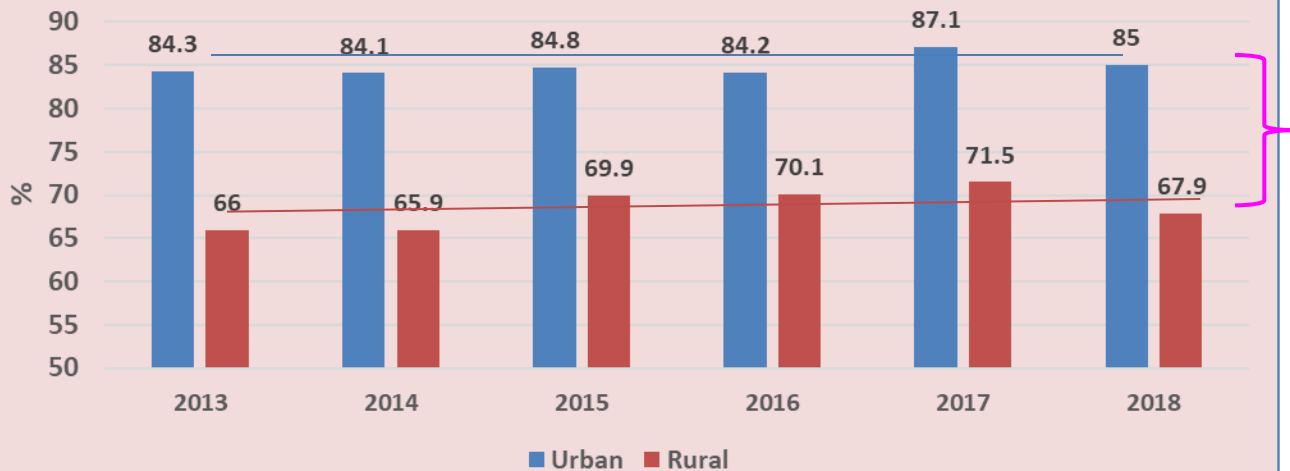

Structura ocupării la nivelul Uniunii Europene: agricultura 4,1%, industria 17,1%, construcțiile 6,8%, comerțul 13,7%, serviciile pentru piață 27,2%, serviciile sociale 31,1% (trim. III 2018)

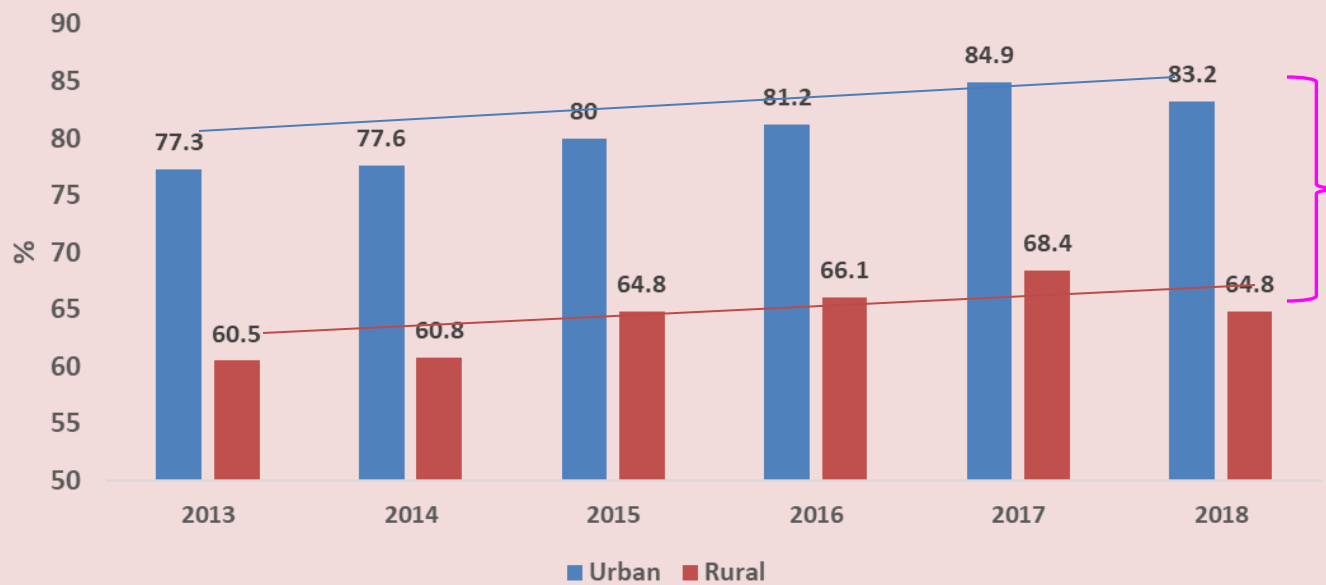
Disparități intraregionale: urban vs.rural

Disparități de participare la activitatea economica si de ocupare

Rata de activitate a populatiei de 25-54 ani in Regiunea Centru

Rata de ocupare a populatiei de 25-54 ani in Regiunea Centru

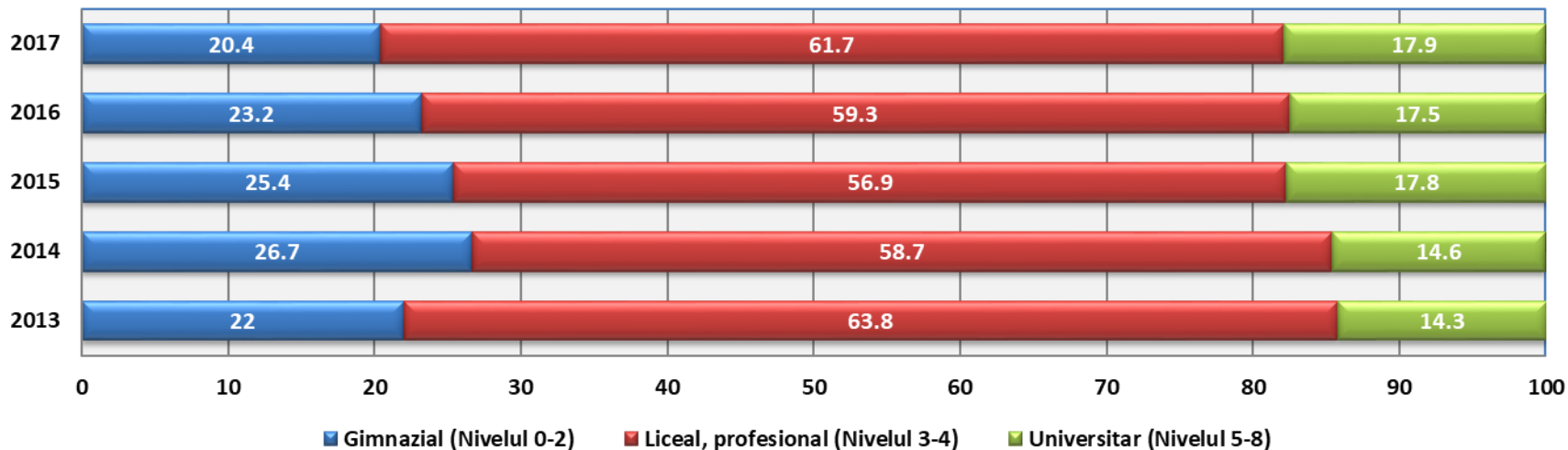
Principalele **provocări** pentru sistemul de educație și formare profesională la nivelul Regiunii Centru

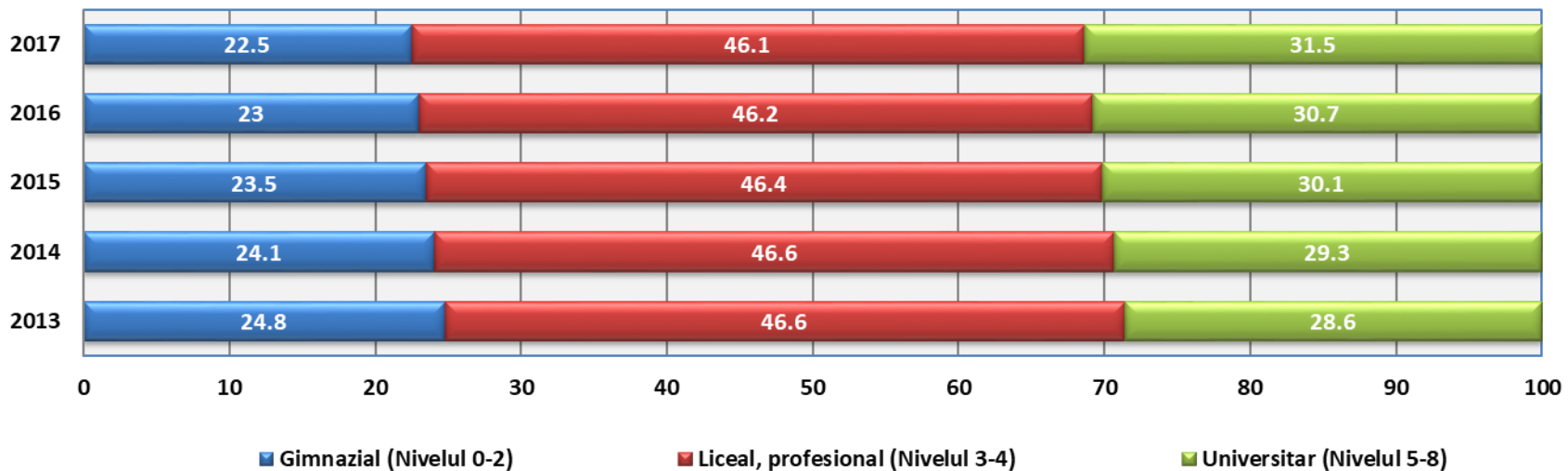
- **Tendențele demografice nefavorabile**
- **Nivel redus de instruire al populației adulte**
- **Abandonul școlar**
- **Lipsa de atractivitate a învățământului tehnic și profesional**
- **Programa școlară și conținutul depășit al materiilor de studiu**
- **Calitatea resursei umane din educație**
- **Stagiile de practică**
- **Corelarea scăzută a ofertei educaționale cu piața muncii**
- **Ucenicia (lipsa)**
- **Formarea profesională continuă insuficientă**
- **Infrastructura educațională precară, în special cea din mediul rural**
- **Asigurarea finanțării pentru educație**

Nivelul scăzut de instruire al populației adulte

Evoluția structurii populației din grupa de vârstă 25-64 ani după nivelul studiilor absolvite la nivelul Regiunii Centru în perioada 2013 - 2017 (%)

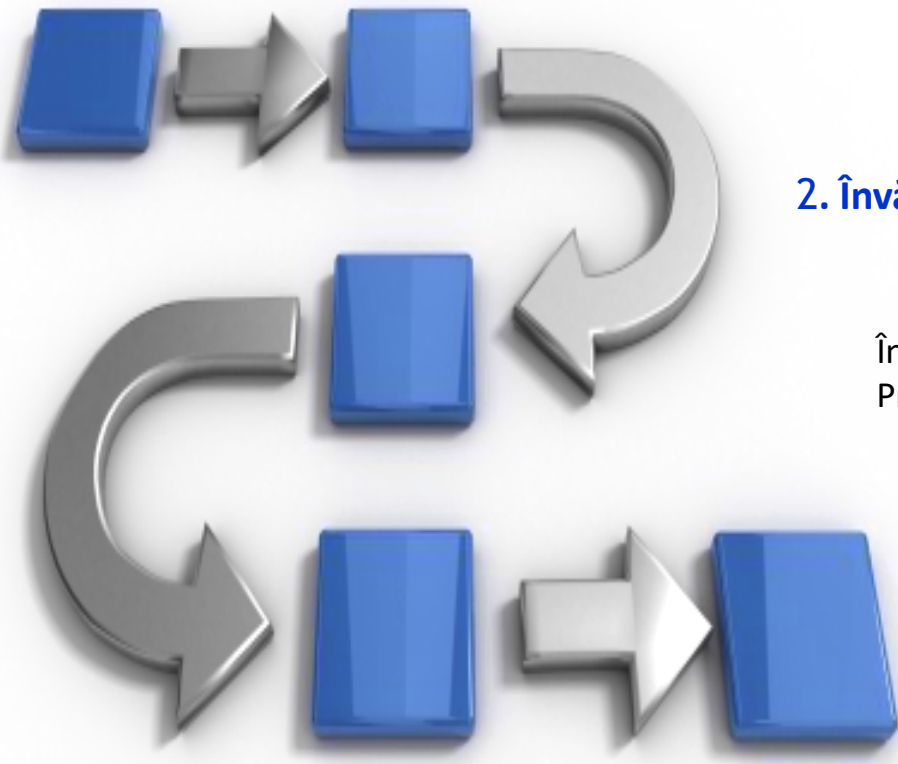

Evoluția structurii populației din grupa de vârstă 25-64 ani după nivelul studiilor absolvite la nivelul Uniunii Europene (EU 28) în perioada 2013 - 2017 (%)

Cadrul general al formării profesionale (domeniile tehnic, economic, medical)

Sistemul de pregătire profesională din România (Legea educației naționale nr. 1/2011)

Formarea inițială

1. Învățământul preuniversitar

- Învățământul profesional
- Învățământul tehnologic și vocațional
- Învățământul postliceal

2. Învățământul universitar tehnic, economic, medical

Formarea continuă

În **Regiunea Centru** există două Centre Regionale de Formare Profesională a Adulților în **Brașov** și **Târgu Mureș**

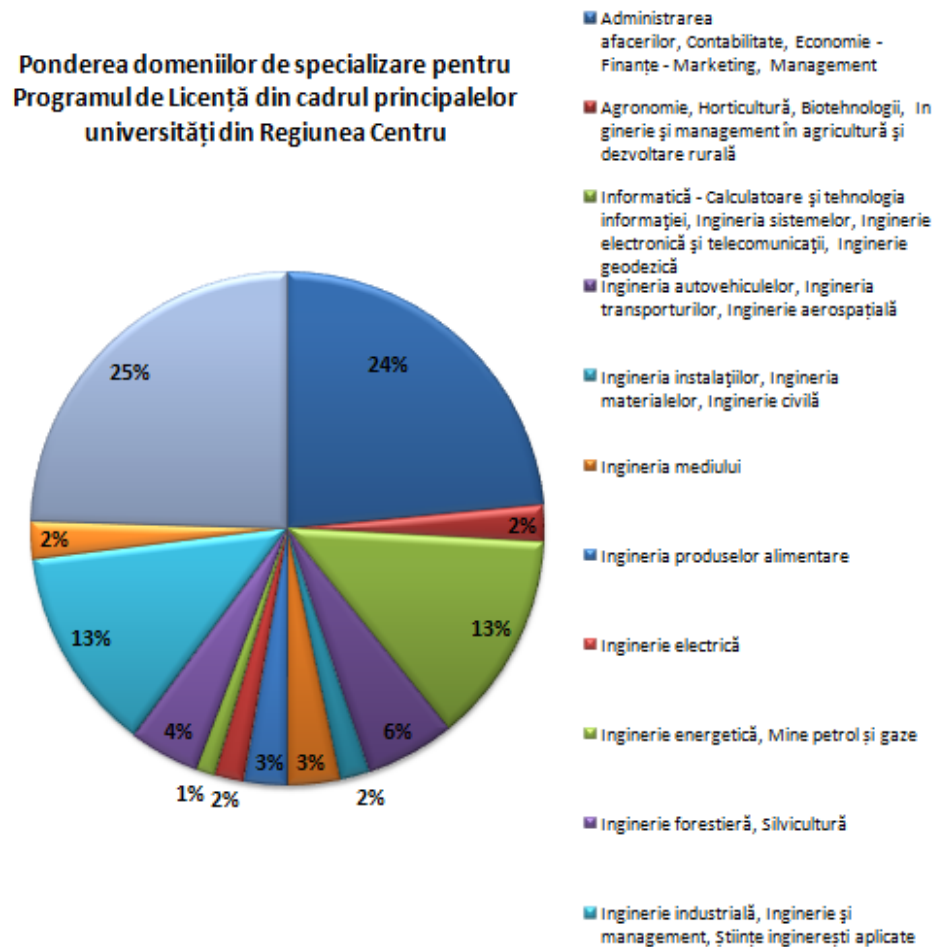
Formarea profesională continuă:

- reprezintă o **componentă majoră a politicilor în domeniul învățării pe tot parcursul vieții**, la nivel național și european având ca **obiectiv general** creșterea competitivității și sprijinirea dezvoltării societății bazate pe cunoaștere
- asigură creșterea și diversificarea competențelor profesionale, prin **inițiere, calificare, recalificare, perfecționare și specializare**

Formarea profesională inițială la nivelul Regiunii Centru: învățământul universitar (inginerie, IT, medicină, științe economice)

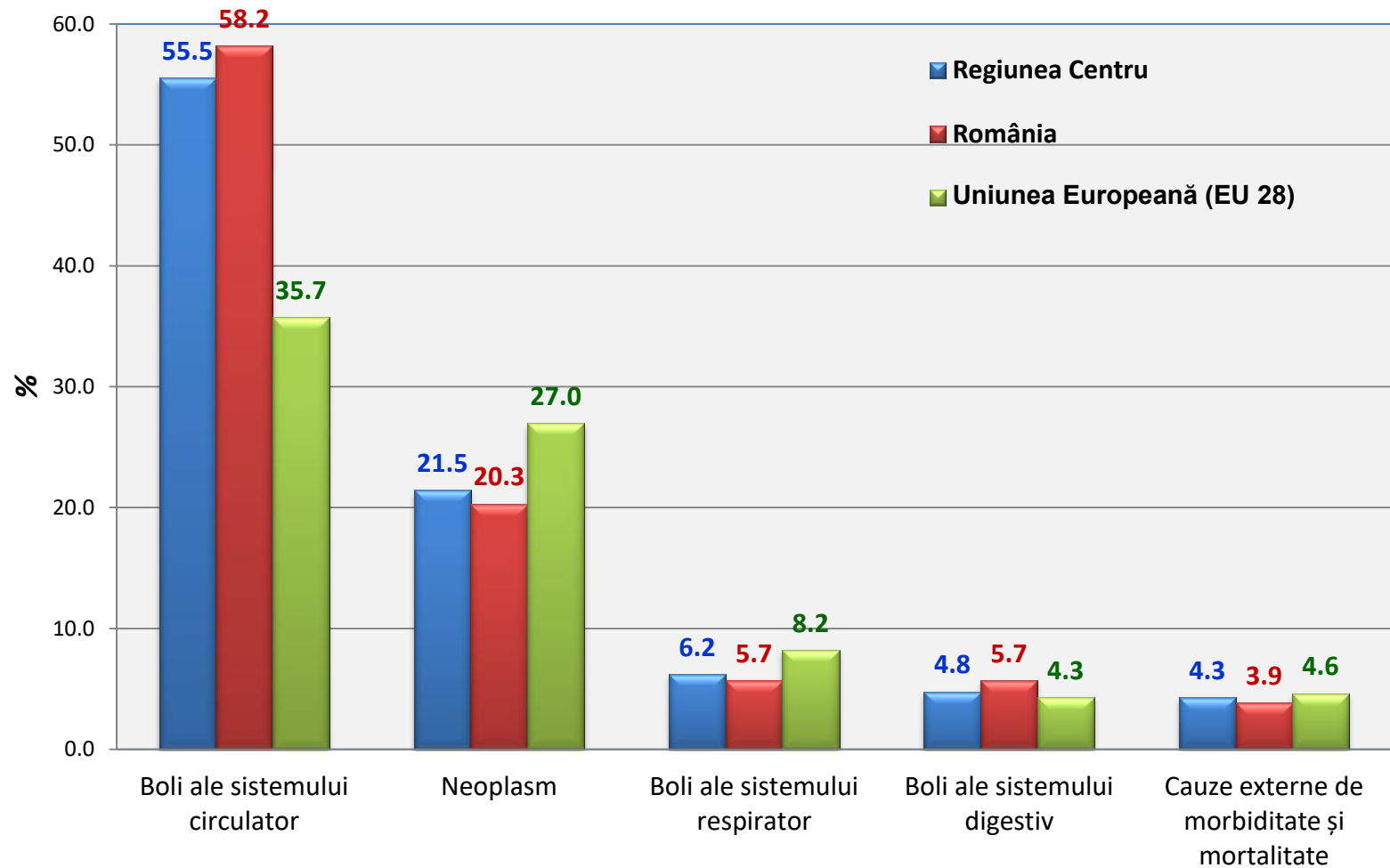
Ponderea domeniilor de specializare pentru Programul de Licență din cadrul principalelor universități din Regiunea Centru

O stare bună de sănătate este un element esențial al bunăstării umane, reprezentând atât o valoare în sine, cât și un element cheie al capitalului uman, care la rândul său influențează direct procesul de creștere a competitivității economice la nivel regional și local

Principalele cauze de deces înregistrate (% din total)

Sursa: EUROSTAT, 2016

Infrastructura de sănătate publică din Regiunea Centru

Infrastructura de sănătate privată din Regiunea Centru

POLISANO, Sibiu

Nova Vita, Târgu Mureș

Sfântul Constantin, Brașov

Infrastructura de sănătate din Regiunea Centru

Numărul de **unități sanitare pe categorii** de unități la nivelul Regiunii Centru în **2018**

Regiune/ Județ	Spitale	Policlinici	Dispensare medicale	Cabinete medicale de familie	Cabinete stomatologice	Cabinete medicale de specialitate	Farmacii și puncte farmaceutice	Laboratoare medicale
Regiunea Centru	70	76	23	1372	1762	1214	1122	485
Alba	11	0	6	195	143	116	160	60
Brașov	25	21	3	320	393	249	273	108
Covasna	4	0	2	98	96	90	67	34
Harghita	5	0	5	163	183	202	137	49
Mureș	15	35	5	300	460	352	290	178
Sibiu	10	20	2	296	487	205	195	56

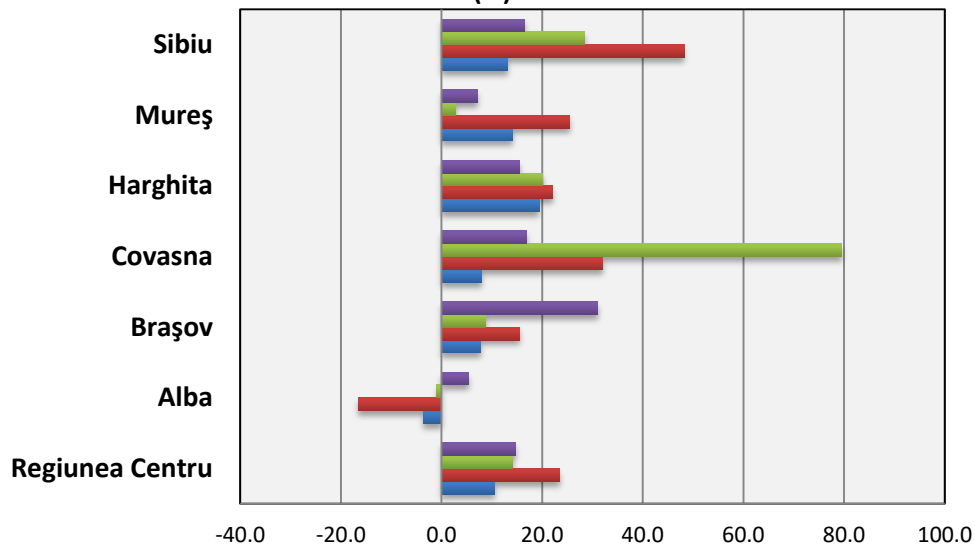
Rata de creștere/descreștere în 2018 comparativ cu 2013 a unităților sanitare la nivelul Regiunii Centru:

- **Spitale: +7,7%**
- **Policlinici: +8,6%**
- **Dispensare medicale: -4,2%**
- **Cabinete medicale de familie: -3,9%** (-14,8% în jud. Alba , +4,2% în jud. Sibiu)
- **Cabinete stomatologice: +17,4%** (-14,4% în jud. Alba , +28,9% în jud. Mureș)
- **Cabinete medicale de specialitate: +20,6%** (-8,2% în jud. Covasna , +45,5% în jud. Mureș)
- **Farmacii și puncte farmaceutice: +5,2%** (0% în jud. Alba , +13,6% în jud. Covasna)
- **Laboratoare medicale: +14,1%** (-2,9% în jud. Covasna , +21,9% în jud. Mureș)

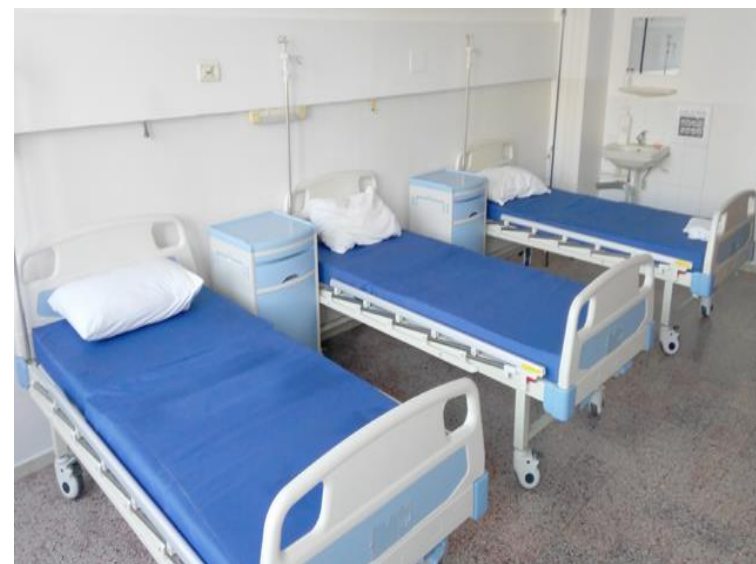
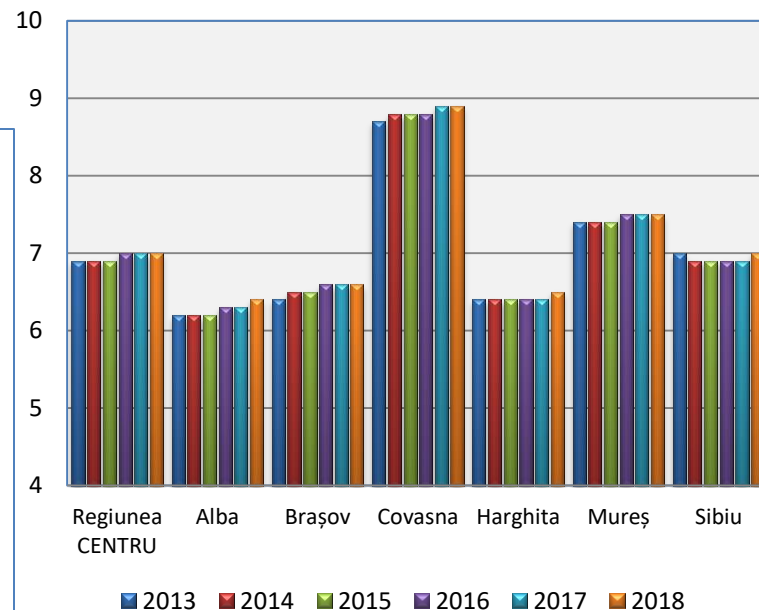
Personalul medico-sanitar în Regiunea Centru

Rata de creștere/descreștere a personalului medico-sanitar în Regiunea Centru și județele componente în anul 2018 comparativ cu 2013 (%)

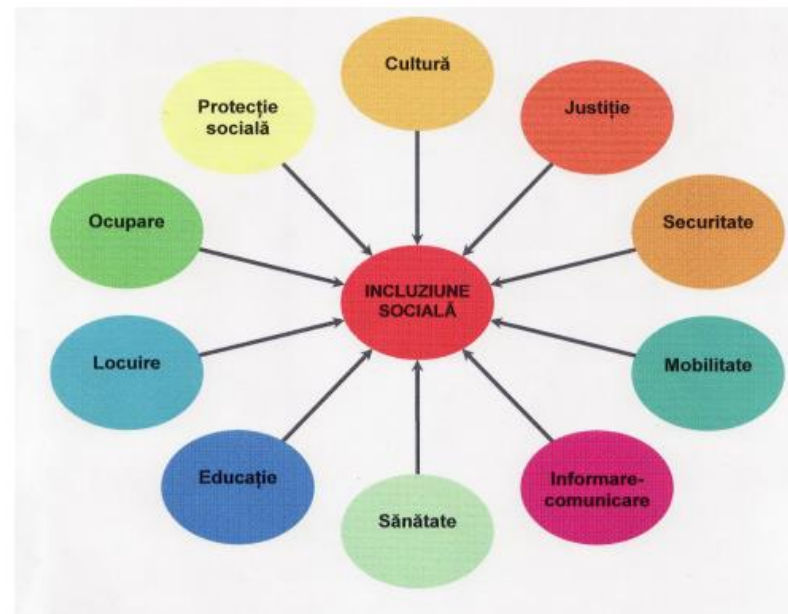
	Regiunea Centru	Alba	Brașov	Covasna	Harghita	Mureș	Sibiu
Personal sanitar mediu	14.7	5.3	31.0	16.9	15.6	7.2	16.5
Farmacисти	14.1	-0.9	8.7	79.5	20.1	2.8	28.5
Stomatologi	23.4	-16.5	15.5	32.1	22.0	25.4	48.2
Medici	10.6	-3.6	7.8	7.9	19.4	14.0	13.1

Numărul de paturi în spitale la 1000 locuitori în Regiunea Centru în perioada 2013-2018

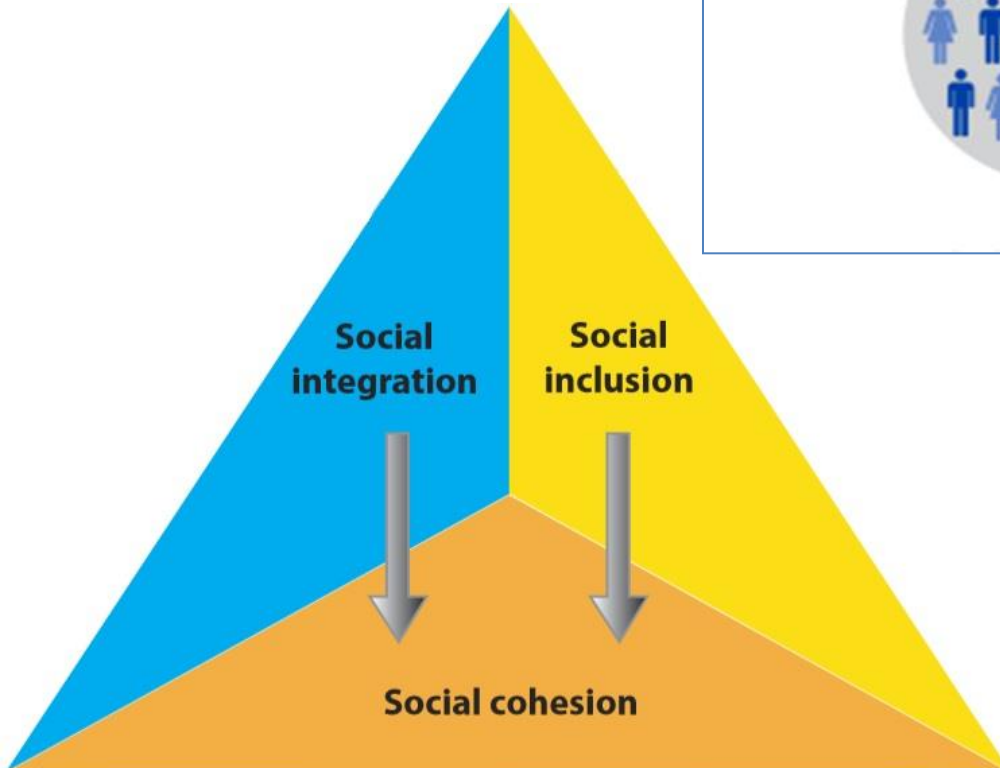
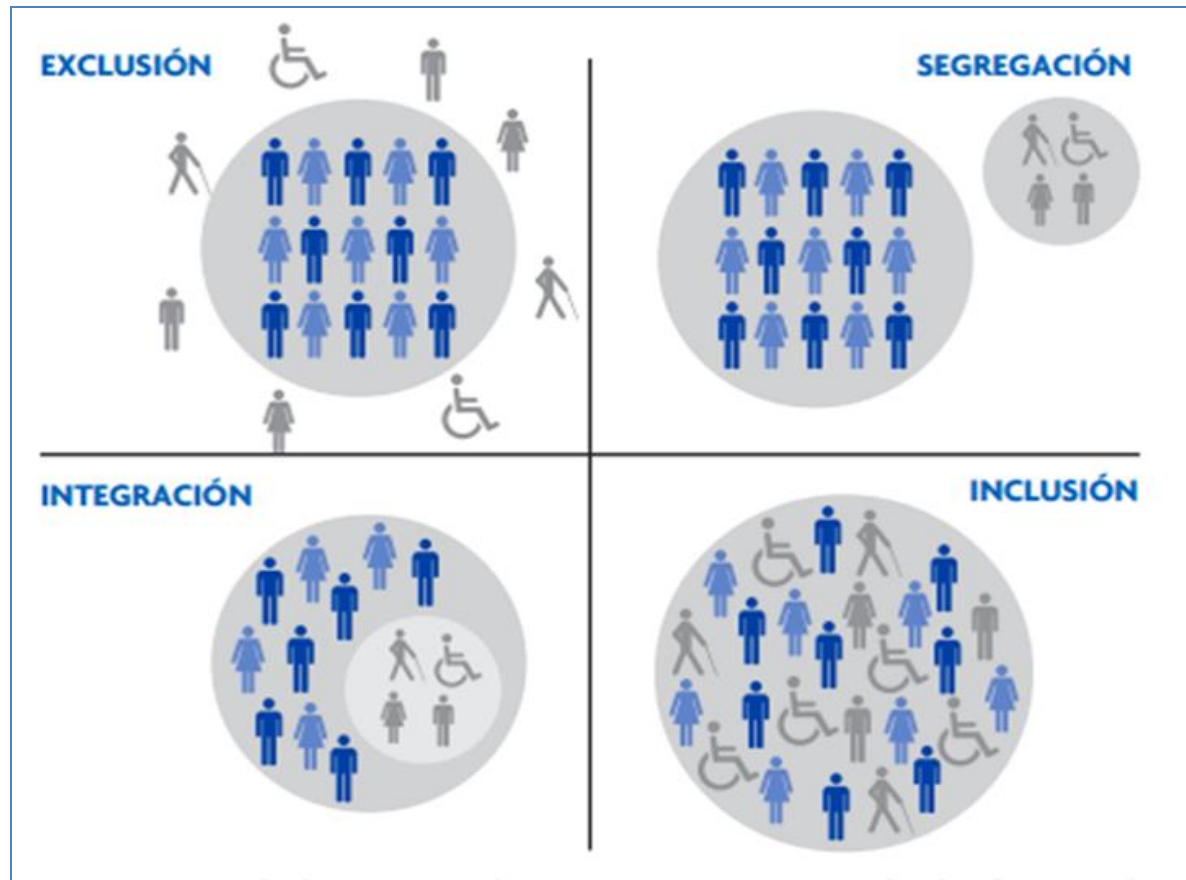

INCLUZIUNEA SOCIALĂ

Procesul de **incluziune socială** reprezintă ansamblul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile:

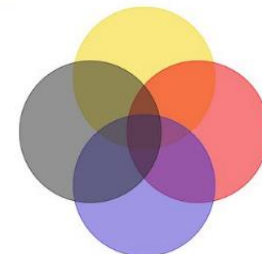

Comisia Europeană sprijină și completează politicile statelor membre în domeniile **protecției sociale** și **incluziunii sociale**

Incluziune - DEX

Proprietate care constă în faptul că orice element al unei mulțimi date aparține și altei mulțimi

Principalele **grupuri vulnerabile** din România sunt:

1. Persoanele sărace,
2. Copiii și tinerii lipsiți de îngrijire și sprijin parental,
3. Persoanele vârstnice singure sau dependente,
4. Romii,
5. Persoanele cu dizabilități,
6. Alte grupuri vulnerabile,
7. Persoanele care trăiesc în comunități marginalizate

Sursa: Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

Provocări în contextul incluziunii sociale la nivelul Regiunii Centru:

- îmbătrânirea populației
- menținerea fenomenului de sărăcie
- incluziune redusă pe piața muncii
- rată ridicată a abandonului școlar
- procent ridicat de populație romă afectată de sărăcie

Cele mai importante **consecințe ale problemelor sociale** pentru categoriile de **persoane vulnerabile**:

- diminuarea calității vieții
- scăderea siguranței sociale
- reducerea coeziunii sociale

Infrastructura socială din Regiunea Centru

La nivel regional există un **număr mare de servicii sociale** care se adresează persoanelor aflate în foarte multe tipuri de risc sau vulnerabilitate

- numărul de **centre rezidențiale** pentru **protecția copilului**: -2,5%
- numărul de **copii care sunt protejați în sistem rezidențial**: -7,9%
- numărul total de **persoane cu dizabilități**: +15,3%
- numărul **adulților cu dizabilități**: +17,5%
- numărul **copiilor cu dizabilități**: -4,4%
- numărul total de **persoane cu dizabilități care au beneficiat de asistenți personali**: +35,2%
- numărului **persoanelor cu dizabilități încadrate în muncă**: +26,1%
- **ponderea persoanelor cu dizabilități încadrate în muncă** din totalul adulților cu dizabilități este foarte mic: 6,0% (față de 5,4%)
- numărul de **centre rezidențiale** pentru persoane cu dizabilități: +6,1%
- numărul de **centre rezidențiale (cămine)** pentru **persoane vârstnice**: +41,2%

La nivelul **Regiunii Centru**

În 2017 comparativ cu 2013

Infrastructura socială din județele Regiunii Centru

Număr de centre rezidențiale pentru protecția copilului în Regiunea Centru

Regiune/Județ	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Centru	163	165	158	164	159
Alba	19	20	17	17	17
Brașov	26	26	24	25	24
Covasna	19	19	19	19	20
Harghita	12	13	13	18	18
Mures	77	77	75	75	71
Sibiu	10	10	10	10	9

Număr de copii care sunt protejați în sistemul rezidențial în Regiunea Centru

Regiune/Județ	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Centru	2899	2830	2427	2761	2670
Alba	218	178	156	168	152
Brașov	608	582	572	488	453
Covasna	342	336	33	328	348
Harghita	681	701	672	751	712
Mures	688	682	661	698	690
Sibiu	362	351	333	328	315

Număr de centre rezidențiale (cămine) pentru persoane vârstnice

Regiune/Județ	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Centru	34	38	40	44	48
Alba	3	3	3	3	3
Brașov	1	1	1	1	1
Covasna	4	4	4	4	5
Harghita	5	6	6	6	6
Mures	11	14	15	17	20
Sibiu	10	10	11	13	13

Numărul persoanelor cu dizabilități la nivelul Regiunii Centru

Regiune/Județ	Număr de persoane cu dizabilități în 2013			Număr de persoane cu dizabilități în 2017		
	Copii	Adulți	Total	Copii	Adulți	Total
Regiunea Centru	6274	56956	63230	6000	66902	72902
Alba	1782	14465	16247	1516	15970	17486
Brașov	1341	14390	15731	1347	17262	18609
Covasna	526	4325	4851	613	5368	5981
Harghita	1256	6806	8062	1095	9666	10761
Mureș	1262	16178	17440	1350	17826	19176
Sibiu	107	792	899	79	810	889

Ponderele persoanelor cu dizabilități încadrate în muncă din totalul adulților cu dizabilități în Regiunea Centru în perioada 2013-2017

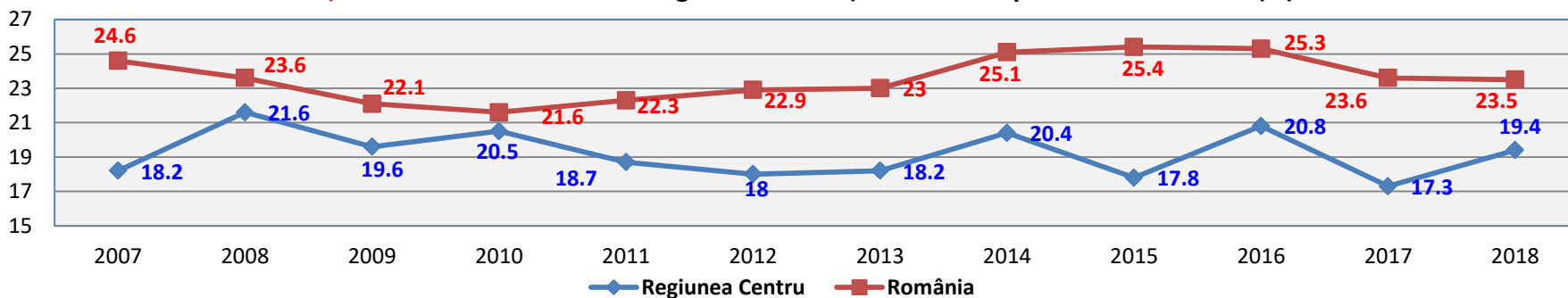
Regiune/Județ	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Centru	5.4	5.5	5.6	5.8	6.0
Alba	7.8	7.6	7.6	7.5	7.5
Brașov	6.5	6.4	6.6	6.9	7.2
Covasna	4.3	3.9	3.8	4.0	4.2
Harghita	4.9	4.9	5.2	5.5	5.8
Mures	1.0	1.6	1.9	2.2	2.7
Sibiu	7.3	7.3	7.2	7.6	7.7

Număr de centre rezidențiale pentru persoane cu dizabilități

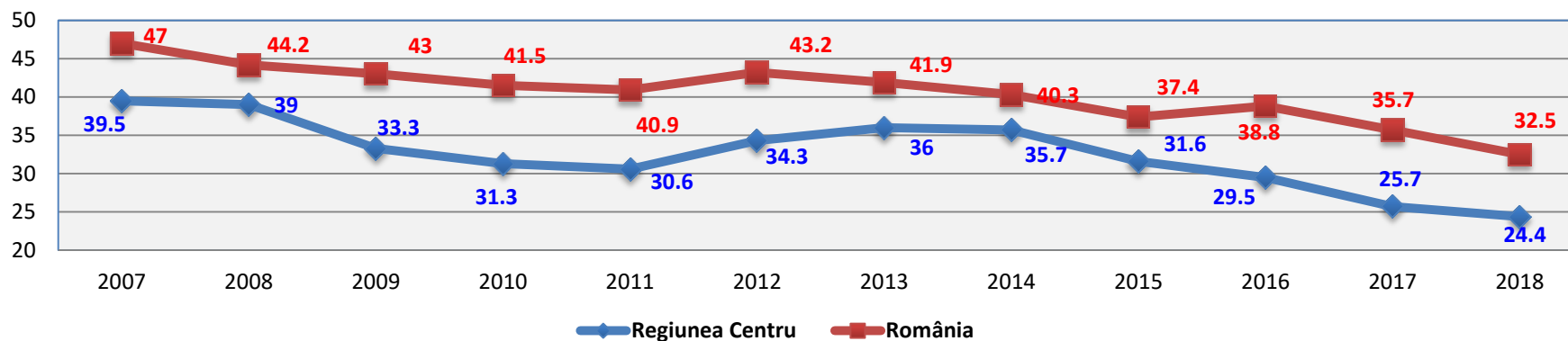
Regiune/Județ	2013	2014	2015	2016	2017
Regiunea Centru	49	45	45	47	52
Alba	15	14	14	14	14
Brașov	3	3	3	4	5
Covasna	2	2	2	2	2
Harghita	9	6	6	6	7
Mures	9	9	9	10	13
Sibiu	11	11	11	11	11

Indicatori INS – Sărăcie și excluziune socială din Regiunea Centru

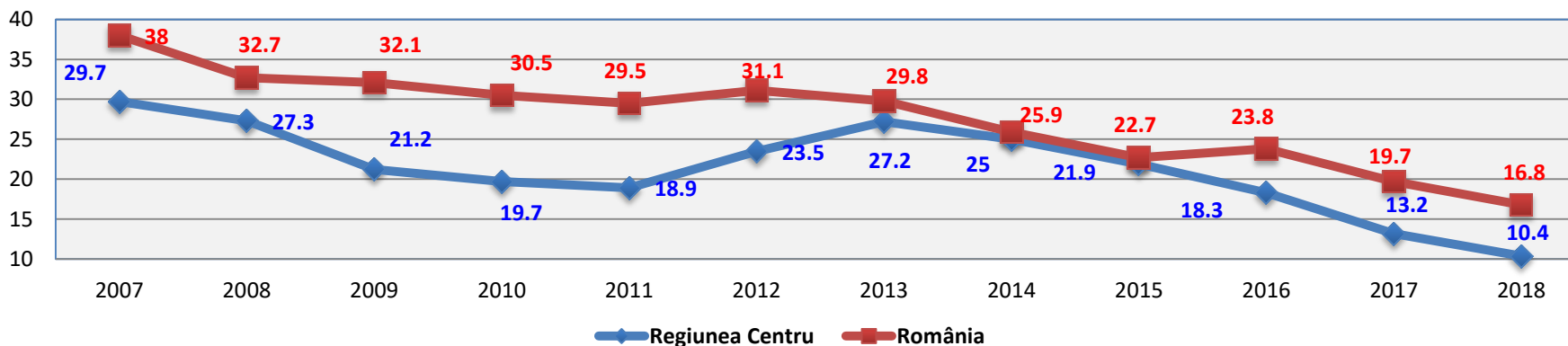
Evoluția ratei sărăciei relative în Regiunea Centru și România în perioada 2007-2018 (%)

Evoluția ratei riscului de sărăcie sau excluziunii sociale (AROE) în Regiunea Centru și România în perioada 2007-2018 (%)

Evoluția ratei deprivării materiale severe în Regiunea Centru și România în perioada 2007-2018 (%)

Investim în viitorul tău!

Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională
prin Programul Operațional Regional 2014-2020

Vă mulțumim!